

calicem extergit, de more vestit, velo nigro cooperit, et ad credentiam defert. Subdiacono regresso, celebrans, diaconus et subdiaconus descendunt in planum, et facta etiam a celebrante genuflexione, cooperto capite discedunt in sacristiam præcedentibus acolythis sine candelabris.

Deinde altare ab acolythis sine alia cæremonia denudatur.

DE OFFICIO FERIE SEXTÆ IN PARASCEVE DOMINI
IN MINORIBUS ECCLESIIS.

49. Celebrans indutus omnibus paramentis nigris ad missam requisitis, accedit ad altare manibus junctis, capite tecto, et præcedentibus tribus clericis seu ministris sine candelabris. Cum pervenerit ad altare, detecto capite, debitam facit reverentiam, et deinde solus procumbit super pulvinum, positum in secundo gradu, et orat spatio unius *Miserere*; interim minister extendit mappam super altare, et missale collocat in cornu epistolæ. Tum ascendens ad altare, illud osculatur. et accedens ad cornu epistolæ legit lectionem cum tractu; deinde dicit *Oremus* et etiam *Flectamus genua* genuflectens cum omnibus aliis, cui clericus primo surgens respondet *Levate*: tum celebrans subjungit orationem, et deinde legit secundam lectionem et tractum, ac successive passionem in eodem cornu epistolæ, ibidem inclinatus versus crucem altaris legendo *Munda cor*, et passionem proseguendo usque ad finem. Finita passione, nisi sermo de passione habendus sit, immediate in eodem cornu epistolæ incipit monitiones et orationes ut in missali, cum *Flectamus genua* ut supra. In hoc officio omnia tantum leguntur, vel si cantores habeantur, etiam cantari possunt, prout in missa sine assistentia diaconi et subdiaconi omnia etiam cantari possunt.

2. Circa finem orationum ministri extendunt tapete ut num. 46 dictum est. Illis completis celebrans casulam et

manipulum in plano ad cornu epistolæ deponit; deinde accedens ad medium altaris, genuflectit, accipit crucem, et accedens ad angulum posteriorem cornu epistolæ, facie versa ad populum manu dextra detegit summitatem crucis, uti n. 46 dictum est; et crucem ambabus manibus aliquantulum elevans, clerico missale coram ipso sustinente, gravi voce legit *Ecce lignum Crucis*, proseguendo cum clericis *In quo salus*, et genuflectentibus omnibus præter celebrantem, iidem clerici subjungunt *Venite adoremus*. Idem fit secunda et tertia vice, uti numero 46 dictum est; vocem et crucem qualibet vice altius elevando. Post tertiam vicem celebrans descendens per cornu evangelii, devote portat crucem ambabus manibus elevatam ad locum præparatum: ibi genuflexus crucem collocat, surgit, et facta iterum genuflexione, vadit ad planum in cornu epistolæ, ibique sedens calceamenta deponit: quibus depositis procedit ad adorationem crucis, uti num. 46 dictum est; deinde redit ad scabellum in plano epistolæ, et resumat calceamenta, sed non casulam neque manipulum. Postea eodem modo adorant clerici, deinde viri, et ultimo mulieres. omnes bini, devote ac graviter. Primus clericus post suam adorationem assistit adorantibus, secundus autem et tertius accedunt ad celebrantem et alta et clara voce cum eo impropria recitant. Circa finem adorationis minister accendit cereos altaris, alter portat bursam cum corporali et purificatorio ad altare, et tertius missale transfert. Completa adoratione celebrans crucem ad altare cum debitis genuflexionibus reportat, et corporale explicat, si ministri clerici non fuerint. Interim ministri tapete amovent. Deinde celebrans facta genuflexione, descendit per gradus laterales in planum ad cornu epistolæ, casulam et manipulum resumat et aperto capite per planum ad medium ante altare accedit.

3. Celebrans ad altare facta genuflexione, incensum sine benedictione imponit, et repetita genuflexione, statim ad sacellum ss. Sacramenti per viam brevioram procedunt: 1º deferens vexillum, 2º sodales seu pii viri, 3º thuriferarius, 4º deferens crucem denudatam, 5º celebrans cum clerico